

מים אחרונים

מושג תוכן
סעודה

נטילת ידיים בסיום הסעודה,
קודם שמברכים ברכת המזון
(להבדיל מ"מים ראשונים" –
הנטילה שלפני תחילת
הסעודה).

למטרת נקיון הידיים
מהסעודה, וכהכנה והתקדשות
לקראת ברכת המזון.

ברכת המזון - הוספות בימים מיוחדים

מושג תוכן
סעודה

בברכת המזון בשבת, ביום טוב, בחול
המועד, ובראש חודש, צריך להזכיר את
קדושת היום בברכת המזון בברכת
'בונה ירושלים'.

בשבת מוסיפים 'רצה והחליצנו',
ובשאר הימים הנזכרים יעלה ויבוא'
בחנוכה ובפורים מוסיפים 'ועל הניסים'
בברכת 'הארץ' - הודיה על הניסים.

תְּדִיר וְשֵׂאִינוּ תְּדִיהַ תְּדִיר קוּדָם

מושג בסיס
כללים בהלכה

כָּלֵל הִלְכָתִי הַקּוֹבֵעַ כִּי פֶּאֶשֶׁר יֵשׁ שְׂתִי
מְצוֹת אוֹ בְּרֻכּוֹת לְבַצֵּעַ, הַמְצֹוה
הַשְּׂכִיחָה יוֹתֵר (תְּדִירָה) קוֹדֶמֶת לְזוֹ
שְׂפָחוֹת שְׂכִיחָה.

לְדַגְמָה: בְּרֻכָּה 'רְצָה' שֶׁבְּבִרְכַּת הַמְּזוֹן
הַמִּיחָדָת לְשִׁבְתָּ (תְּדִיר) - קוֹדֶמֶת
לְבִרְכַּת 'יַעֲלֶה וְיִבּוֹא' הַמִּיחָדָת לְרֵאשִׁי
חֲדָשִׁים וְחֲגִים (שֵׂאִינוּ תְּדִיר).

סִפְק דְּאוֹרִיתָא לְחוּמְרָא. סִפְק דְּרַבְּנָן לְקֵלָא

מושג בסיס
כללים בהלכה

בְּמִקְרָה שֶׁל סִפְק הִלְכָתִי - פֶּאֶשֶׁר
מְדַבֵּר בְּאִסּוּר דְּאוֹרִיתָא נוֹטִים
לְהַחְמִיר - וְכַאֲשֶׁר הָאִסּוּר הוּא
מְדַרְבָּנָן נוֹטִים לְקֵל (בְּדֶרֶךְ
כָּלֵל).

כּוֹנֵה (לְכוּן)

מושג בסיס
נסיבות בקיום
המצווה

בְּקִיּוֹם הַמְצֻוֹת נִדְרָשׁ
הָאָדָם לְרַכֵּז אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ
לְשֵׁם קִיּוֹם הַמְצֻוָּה.
לְדַגְמָה: בְּזִמְן בְּרַכַּת הַמָּזוֹן
יֵשׁ לְהִתְיַשֵּׁב, כִּי לְכוּן אֶת
דַּעְתּוֹ בְּזִמְן הַבְּרָכָה.

כּוֹנֵה (לְכוּן)

מושג בסיס
נסיבות בקיום
המצווה

בְּקִיּוֹם הַמְצֻוֹת נִדְרָשׁ
הָאָדָם לְרַכֵּז אֶת מַחְשַׁבְתּוֹ
לְשֵׁם קִיּוֹם הַמְצֻוָּה.
לְדַגְמָה: בְּזִמְן בְּרַכַּת הַמָּזוֹן
יֵשׁ לְהִתְיַשֵּׁב, כִּי לְכוּן אֶת
דַּעְתּוֹ בְּזִמְן הַבְּרָכָה.